ФГБОУ ВО «БАШКИРСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ»

ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Утверждено:
на заседании кафедры татарской филологии и культуры протокол № 10 от «08» июня 2021 г.

И.о. зав. кафедрой /Зарипова И.Ф.

Согласовано:
Председатель УМК факультета /института

/ Григорьева Т.В.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА ДИСЦИПЛИНЫ (МОДУЛЯ)

дисциплина **Методика преподавания татарской литературы**

Часть, формируемая участниками образовательных отношений: Б1.В.08

программа бакалавриата

Направление подготовки (специальность)

45.03.01 – Филология

Направленность (профиль) подготовки: Филология и медиакоммуникации (татарский язык и литература, русский язык и литература)

Квалификация

Бакалавр

Разработчик (составитель)
доцент, к.ф.н.

/ Идрисов Р.Р.

Для приема: 2021 г.

Уфа - 2021 г.

Составитель: __ доц., к.ф.н. Идрисов Р.Р.

Рабочая программа дисциплины утверждена на заседании кафедры татарской филологии и культуры: протокол № 10 от «8» июня 2021 г.

И.о. заведующей кафедрой / Зарипова И.Ф. /

Список документов и материалов

1. Перечень планируемых результатов обучения по дисциплине, соотнесенных с планируемыми результатами освоения образовательной программы	
2. Цель и место дисциплины в структуре образовательной программы	
3. Содержание рабочей программы (объем дисциплины, типы и виды учебных занятий, учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы обучающихся)	
4. Фонд оценочных средств по дисциплине	
4.1. Перечень компетенций с указанием этапов их формирования в процессе освоения образовательной программы. Описание показателей и критериев оценивания компетенций на различных этапах их формирования, описание шкал оценивания	
4.2. Типовые контрольные задания или иные материалы, необходимые для оценки знаний, умений, навыков и опыта деятельности, характеризующих этапы формирования компетенций в процессе освоения образовательной программы. Методические материалы, определяющие процедуры оценивания знаний, умений, навыков и опыта деятельности, характеризующих этапы формирования компетенций	
5. Учебно-методическое и информационное обеспечение дисциплины	
5.1. Перечень основной и дополнительной учебной литературы, необходимой для освоения дисциплины	
5.2. Перечень ресурсов информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» и программного обеспечения, необходимых для освоения дисциплины	
6. Материально-техническая база, необходимая для осуществления образовательного процесса по дисциплине	

1. Перечень планируемых результатов обучения по дисциплине, соотнесенных с установленными в образовательной программе индикаторами достижения компетенций

По итогам освоения дисциплины обучающийся должен достичь следующих результатов обучения:

Категория (группа) компетенций[1]	Формируемая компетенция (с указанием кода)	Код и наименование индикатора достижения компетенции	Результаты обучения по дисциплине
ПК-5	Способен проводить учебные занятия и внеклассную работу по языку и литературе в общеобразовательных и профессиональных образовательных организациях	ПК-5.1. Знает образовательный стандарт и программы среднего общего образования, среднего профессионального образования и дополнительные общеобразовательные и профессиональные программы соответствующего уровня. ПК-5.2. Умеет использовать психолого-педагогические и методические основы преподавания филологических дисциплин. ПК-5.3. Владеет навыками: - построения школьного урока на основе активных и интерактивных методик;	Знает образовательный стандарт и программы среднего общего образования, среднего профессионального образования и дополнительные общеобразовательные и профессиональные программы соответствующего уровня. Умеет использовать психолого-педагогические и методические основы преподавания филологических дисциплин. Владеет навыками: - построения школьного урока на основе активных и интерактивных методик; - проведения школьных уроков по языку и

[1] Указывается только для УК и ОПК (при наличии).

		- проведения школьных уроков по языку и литературе, выразительному чтению, коммуникации с детьми соответствующего возраста.	литературе, выразительному чтению, коммуникации с детьми соответствующего возраста.
ПК-6	ПК-6 Умеет готовить учебно-методические материалы для проведения занятий и внеклассных мероприятий на основе существующих методик	ПК-6.1. Знает существующие в общеобразовательных учреждениях методики проведения занятий и внеклассных мероприятий по языку и литературе. ПК-6.2. Умеет готовить учебно-методические материалы для проведения занятий и внеклассных мероприятий по языку и литературе. ПК-6.3. Владеет методиками проведения занятий и внеклассных мероприятий.	Знает существующие в общеобразовательных учреждениях методики проведения занятий и внеклассных мероприятий по языку и литературе. Умеет готовить учебно-методические материалы для проведения занятий и внеклассных мероприятий по языку и литературе. Владеет методиками проведения занятий и внеклассных мероприятий.

2. Цель и место дисциплины в структуре образовательной программы

Дисциплина «*Методика преподавания татарской литературы*» относится к *части, формируемой участниками образовательных отношений.*

Дисциплина изучается на 5 курсе в 10 семестре.

Цели освоения дисциплины – помощь студентам в систематизации и осмыслении полученных знаний и умений по специальности и вооружить их необходимыми научно-методическими знаниями и новыми технологиями о процессе обучения родной литературе

в современной школе, формирование творческого потенциала личности учителя-словесника.

Для освоения дисциплины необходимы компетенции, сформированные в рамках изучения следующих дисциплин: «История татаркой литературы», «Актуальные проблемы литературоведения», «Татарское устное народное творчество» и т.д.

3. Содержание рабочей программы (объем дисциплины, типы и виды учебных занятий, учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы обучающихся)

Содержание рабочей программы представлено в Приложении № 1.

4. Фонд оценочных средств по дисциплине

4.1. Перечень компетенций и индикаторов достижения компетенций с указанием соотнесенных с ними запланированных результатов обучения по дисциплине. Описание критериев и шкал оценивания результатов обучения по дисциплине.

Код и формулировка компетенции - ПК-5 Способен проводить учебные занятия и внеклассную работу по языку и литературе в общеобразовательных и профессиональных образовательных организация

Код и наименование индикатора достижения компетенции	**Результаты обучения по дисциплине**	Критерии оценивания результатов обучения	
		Не зачтено	Зачтено
ПК-5.1	Знает образовательный стандарт и программы среднего общего образования, среднего профессионального образования и дополнительные общеобразовательные и профессиональные программы	Не знает образовательный стандарт и программы среднего общего образования, среднего профессионального образования и дополнительные общеобразовательные и профессиональные программы соответствующего уровня.	Знает образовательный стандарт и программы среднего общего образования, среднего профессионального образования и дополнительные общеобразовательные и профессиональные программы соответствующего уровня.

	соответствующего уровня.		
ПК-5.2	Умеет использовать психолого-педагогические и методические основы преподавания филологических дисциплин.	Не умеет использовать психолого-педагогические и методические основы преподавания филологических дисциплин.	Умеет использовать психолого-педагогические и методические основы преподавания филологических дисциплин.
ПК-5.3	Владеет навыками: - построения школьного урока на основе активных и интерактивных методик; - проведения школьных уроков по языку и литературе, выразительному чтению, коммуникации с детьми соответствующего возраста.	Не владеет навыками: - построения школьного урока на основе активных и интерактивных методик; - проведения школьных уроков по языку и литературе, выразительному чтению, коммуникации с детьми соответствующего возраста.	Владеет навыками: - построения школьного урока на основе активных и интерактивных методик; - проведения школьных уроков по языку и литературе, выразительному чтению, коммуникации с детьми соответствующего возраста.

Код и формулировка компетенции - ПК-6 Умеет готовить учебно-методические материалы для проведения занятий и внеклассных мероприятий на основе существующих методик

Код и наименование индикатора достижения компетенции	**Результаты обучения по дисциплине**	Критерии оценивания результатов обучения	
		Не зачтено	Зачтено
ПК-6.1	Знает существующие в общеобразовательных учреждениях	Не знает существующие в общеобразовательных учреждениях методики проведения занятий и внеклассных мероприятий по языку и литературе.	Знает существующие в общеобразовательных учреждениях методики проведения занятий и внеклассных мероприятий по языку и литературе.

	методики проведения занятий и внеклассных мероприятий по языку и литературе.		
ПК-6.2	Умеет готовить учебно-методические материалы для проведения занятий и внеклассных мероприятий по языку и литературе.	Не умеет готовить учебно-методические материалы для проведения занятий и внеклассных мероприятий по языку и литературе.	Умеет готовить учебно-методические материалы для проведения занятий и внеклассных мероприятий по языку и литературе.
ПК-6.3	Владеет методиками проведения занятий и внеклассных мероприятий.	Не владеет методиками проведения занятий и внеклассных мероприятий.	Владеет методиками проведения занятий и внеклассных мероприятий.

4.2. Типовые контрольные задания или иные материалы, необходимые для оценивания результатов обучения по дисциплине, соотнесенных с установленными в образовательной программе индикаторами достижения компетенций. Методические материалы, определяющие процедуры оценивания результатов обучения по дисциплине.

Код и наименование индикатора достижения компетенции	Результаты обучения по дисциплине	Оценочные средства
ПК-5.1. ПК-5.2.	Знает образовательный стандарт и программы среднего общего образования, среднего профессионального образования и дополнительные общеобразовательные и профессиональные программы соответствующего уровня. Умеет использовать психолого-	Письменные ответы на вопросы Тестовый контроль

	педагогические и методические основы преподавания филологических дисциплин.	
ПК-5.3.	Владеет навыками: - построения школьного урока на основе активных и интерактивных методик; - проведения школьных уроков по языку и литературе, выразительному чтению, коммуникации с детьми соответствующего возраста	Индивидуальный опрос
ПК-6.1.	Знает существующие в общеобразовательных учреждениях методики проведения занятий и внеклассных мероприятий по языку и литературе.	Составление конспекта урока
ПК-6.2.	Умеет готовить учебно-методические материалы для проведения занятий и внеклассных мероприятий по языку и литературе.	Устный опрос
ПК-6.3	Владеет методиками проведения занятий и внеклассных мероприятий.	Реферат

4.3. Рейтинг-план дисциплины

Рейтинг–план дисциплины

Методика преподавания татарской литературы

(название дисциплины согласно рабочему учебному плану)

направление / специальность 45.03.01 Филология

курс 5 семестр 10-ый

Виды учебной деятельности студентов	Балл за конкретное задание	Число заданий за семестр	Баллы	
			Минимальный	Максимальный

Модуль 1 Предмет, основные категории методики преподавания татарской литературы				
Текущий контроль	**25**	**1**	**0**	**25**
1. Письменные ответы на вопросы	7	1	0	7
2. Тестовый контроль № 1	10	1	0	10
3. Устный опрос	8	1	0	8
Рубежный контроль	**25**	**1**	**0**	**25**
Реферат	25	1	0	25
Модуль 2. Методы, средства и формы обучения литературе				
Текущий контроль	**25**	**1**	**0**	**25**
1. Индивидуальный опрос	3	1	0	3
2. Тестовый контроль № 2	10	1	0	10
3. Терминологическая работа	8	1	0	8
1. Реферат	4	1	0	4
Рубежный контроль	**25**	**1**	**0**	**25**
1. Реферат	25	1	0	25
Поощрительные баллы			**0**	**10**
1. Студенческая олимпиада			0	**3**
2. Публикация статей			0	**3**
3. Выступление на конференции			**0**	**4**
Посещаемость (баллы вычитаются из общей суммы набранных баллов)				
1. Посещение лекционных занятий			**0**	**–6**
2. Посещение практических (семинарских, лабораторных занятий)			**0**	**–10**

ПРИМЕРНЫЙ ПЕРЕЧЕНЬ ВОПРОСОВ К САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЕ:

1. Фән буларак татар әдәбиятын укыту методикасы. Предметы, эчтәлеге.
2. Әдәбият укыту методикасынын бурычлары, структурасы.
3. Әдәбият укыту методикасының методологик нигезләре.
4. Әдәбият укыту методикасының фәнни-тикшеренү ысуллары.
5. Хәзерге мәктәп алдында торган бурычлар. Бу турыда дәүләт тарафыннан кабул иткән карарлар.
6 . Мәктәптә укыту предметы буларак әдәбият, аны укытуның бурычлары, әһәмияте, эчтәлеге.
7.Башка предметлар арасында тоткан урыны. . Әдәбият укытуда предметара бәйләнеш. Аның әһәмияте, асылы.
8. Бүгенге әдәбият дәресе. Әдәбият дәресе төзелешендәге төрлелек, структурасының вариантлары. Дәрескә технологик карта төзү принциплары.
9. Күпмилләтле мохиттә әдәбият укыту алымнары. Рус телле балаларга әдәбият укыту үзенчәлекләре.
10. Әдәбият укыту программалары. Аларның төзелеш принциплары һәм эчтәлеге.
11. Татар мәктәп - мәдрәсәләрендә әдәбият укытуның тарихы. Анда әдәбият укытуның бурычлары һәм кулланылган алымнар.
12. XIX гасырда әдәбият укытуның торышы. Бу чорда төзелгән уку китаплары. Аларда әдәбият укытуны күзаллау.

13. К.Насыйриның әдәбият укыту юнәлешендә эшчәнлеге.

14. XX гасыр башында татар әдәбиятын укытуның торышы. Бу чорда дөнья күргән яңа
дәреслекләр, уку китаплары. Аларда әдәбият укытуның методик үзенчәлекләре.

15. XX гасыр башында әдәбият укыту методикасының фән буларак формалашуы, карашлар
терлелеге (Г.Тукай, Г.Ибраһимов, Г.Сәгьди һ.б.).

16. Г.Тукай, Г.Ибраһимов, Г.Сәгъдинең методик карашлары,.әдәбият методикасын үстерүгә керткән өлешләре. Алар калдырган методик мирас.

17. 1917 нче ел инкыйлабыннан соң мәгариф өлкәсендәге үзгәрешләр. Комплекслы программалар. Аларда элекке методик мираска мөнәсәбәт.

18. 1930 нчы елларда әдәбият укыту. Мәктәпләрдә проект методы. Ул елларда төзелгән программалар. 1937 елда X-XI сыйныфларда "әдәби уку" курсы кертелү, аның максаты
эчтәлеге.

19. 1940-50 нче елларда әдәбият укыту методикасы өлкәсендә махсус хезмәтләр. Әдәбият укыту методикасын үстерүгә өлеш керткән педагог-методистлар.

20. 1960-80 нче елларда методиканың үсешенең торышы. Бу өлкәгә караган фәнни хезмәтләр. Методиканың гомумтеоретик мәсьәләләрен эшләүче галимнәр.

21. Әдәбият дәресләре өчен үрнәк программа, авторлык программасы һәм УМК төзү принциплары.

22. Әдәбият укыту методикасында УУД (универсаль уку гамәлләре). Аларга куелган таләпләр.

23. Метод төшенчәсе. Аны классификацияләү мәсьәләсе. Әдәбият укытуның ысулларына
күзәтү.

24. Алым төшенчәсе. Әдәбият дәресләрендә кулланыла торган алымнар. Аны кулланганда укытучы һәм укучы эшчәнлеге.

25 Әдәбият укыту чаралары. Әдәбият укытуда төп чараларга характеристика бирергә. Әдәбият укытуда ярдәмче чаралар.

26. Әдәбият дәресе. Аны теркемләү (классификация) принциплары. Дәрес төрләре.

27. Әдәбият укытучысы. Аның иҗади эш стиле һәм шәхси лабораториясе. Педагогик этикет.

28. Мәктәптә әдәби әсәрне өйрәнү этаплары.

29. Кереш дәресләр, аларның төрләре, үткәрү методикасы.

30. Әсәр өйрәнүнең нигезе буларак - сыйныфта һәм өйдә уку. Әсәр укуны оештыру методикасы.

31. Әдәби әсәрне анализлау. Мәктәп анализы һәм фәнни анализ. Мәктәп анализының төрләре һәм юллары.

32. Йомгаклау дәресләре. Аларның төрләре. Әдәби әсәрне бәяләү үзенчәлекләре.

33. Әдәби әсәрне төр һәм жанр үзенчәлекләрен исәпкә алып укыту.

34. Эпик әсәрләрне мәктәптә анализлау тәртибе, юллары.

35. Лирик төргә хас үзенчәлекләр. Мәктәптә лирик әсәрләрне анализлау тәртибе.

36. Драма төренә хас сыйфатлар. Драма әсәрләрен мәктәптә анализлау тәртибе, үзенчәлекләре.

37. Лиро-эпик жанрлар. Аларны уку һәм анализлау үзенчәлекләре.

38. Мәктәптә халык авыз иҗаты әсәрләрен өйрәнү максатлары, тәртибе. Фольклор жанрларын (әкият, мәзәк, җыр, мәкаль-әйтемнәр, бәет, дастан) үзләштерү үзенчәлекләре.

39. Мәктәптә әдәби-теоретик төшенчәләрне өйрәтүнең максатлары, тәртибе. Программа һәм дәреслекләрдә аларның бирелеше.

40. Әдәбият дәресләрендә сөйләм үстерүнең әһәмияте, максатлары. Һәр дәрестә сөйләм үстерү һәм махсус сөйләм үстерү дәресләре Телдән һәм язма сөйләм үстерүләре. Аларның төрләре. Мәктәптә сочинение язу. Аның төрләре. Сочинениегә куелган таләпләр.

41. Күзәтү төсендәге дәресләр. Аларның эчтәлеге, төзелеше. Әлеге дәресләрне уздыру методикасы.

42. Монографик темалар. Аларның эчтәлеге, төзелеше. Ул дәресләрдә әсәрләрне укуны һәм анализлауны оештыру.

43. Мәктәптә язучы биографиясен өйрәнү дәресләре. Аларны уздыру алымнары.

44. Класстан тыш уку дәресләренең төзелеше, бурычлары һәм әһәмияте. Оештыру алымнары, уздыру методикасы.

45. Әдәбият белән бәйле класстан тыш эшләр. Аларның төрләре, оештыру алымнары, үткәрү методикасы.

46. Әдәбияттан факультатив дәресләр. Аларны төркемләү оештыру һәм уздыру методикасы.

47. Әдәбият дәресләренә карау һәм анализлау методикасы.

48. Әдәбият укытуда яңа Федераль дәүләт белем бирү стандартлары. Аларга куелган таләпләр.

49. Укучыларның белемен бәяләүдә контрольнең эчтәлеге һәм формалары.

50. Укытудагы яңа технологияләрнең асылы.

ПРИМЕРНАЯ ТЕМАТИКА РЕФЕРАТОВ

1. Татар әдәбиятын укыту юнәлешләре. Белем бирү учреждениеләренең төренә карап программа сайлау принциплары.

2. Татар мәктәпләре өчен төзелгән программалар. Аларда әдәбият укытуны күзаллау. Татар мәктәпләре өчен А.Әхмәдуллин, Ф.Хатипов (1992) тарафыннан төзелгән программаның асылы.

3. Татар әдәбиятын альтернатив программа нигезендә укыту үзенчәлеге. А.Яхин төзегән (1992) әдәбият укыту программасының асылы. Аның белән эшләү үзенчәлекләре.

4. А.Әхмәдуллин, Ф.Хатипов (1992) тарафыннан төзелгән программа нигезендә төзелгән V−VIII сыйныф дәреслекләренең төзелеше. Аларда әдәби әсәр белән эшләү үзенчәлекләре.

5. А.Әхмәдуллин, Ф.Хатипов (1992) тарафыннан төзелгән программа нигезендә төзелгән 1X−1X сыйныф дәреслекләренең төзелеше. Аларда әдәби әсәр белән эшләү үзенчәлекләре.

6. Монографик дәрес буларак Галимҗан Ибраһимов иҗатын өйрәнү алымнары.

7. Күзәтү төсендәге дәрес буларак Казан ханлыгы чоры әдәбиятын өйрәнү алымнары. Дәрестә күләмле мәгълүматны тапшыру юллары.

8. Илдар Юзеев иҗаты мисалында лирик, лиро-эпик әсәрләрне өйрәнү үзенчәлеге.

9. Белем бирүдә ФДББС (ФГОС). Аның эчтәлеге, асылы.

10. Яңа шартларда әдәбияттан технологик карта төзү асылы, үзенчәлекләре.

11. Бүгенге әдәбият кабинеты. Аңа оештыру алымнары.

12. Күпмилләтле мохиттә әдәбият укыту үзенчәлекләре. Әдәбият укыту принциплары һәм бурычлары.

13. Мәктәптә Габдулла Тукайның иҗатын өйрәнү алымнары.

14. Әдәбият дәресләрендә интергацияле укыту. Сәнгать белән әдәби әсәрне бәйләү юнәлешләрен гамәлгә ашыру.

15. Мәктәптә халык авыз иҗаты әсәрләрен өйрәнү алымнары. Мифларны өйрәнү үзенчәлекләре.

16. Мәктәптә бәет, дастан жанрындагы әсәрләрне уку һәм анализлауны оештыру.

17. Әдәбият белән бәйләп укыту–методик комплектлар төзү принциплары.
18. Әдәбият дәресләрен үткәрү өчен календарь-тематик план төзү үзенчәлекләре.
19. Мәктәптә татар халкының милли колоритын өйрәтү алымнары.
20. Әдәбият дәресләрен модульләргә бүлеп укыту юнәлешләре. Аларда белем алуны контрольгә алу үзенчәлекләре.
21. Мәктәптә "Ак бүре" әкиятен өйрәнү алымнары. Аның буенча төзелгән дәрес эшкәрмәсе
төзергә.
22. Мәктәптә укучыларны язучы биогрфиясен аңларга һәм сөйләргә өйрәтү юнәлешләре буларак татарларда белем бирү урыннары турында мәгълүмат.
23. Әдәбият дәресләрендә җырларны өйрәтү методикасы.
24. Әдәбият дәресләрендә халык авыз иҗаты һәм язма әдәбиятны бәйләү үзенчәлекләре
("Йола фольклоры" мисалында аңлатырга).
25. Яңа белем бирү стандартларына җавап биргән дәрес конспектына таләпләр.

Описание методики оценивания:

Рефераты должны быть выполнены методически грамотно и оформлены согласно ГОСТу.

Критерии оценки (в баллах):
- *4 балла выставляется студенту, если тема раскрыта полностью и если не допущены ошибки;*
- *3 балла выставляется студенту, если тема раскрыта, но есть некоторые ошибки;*
- *2 балла выставляется студенту, если тема раскрыта не до конца и в работе допущены ошибки.*
- *1 балл выставляется студенту, если тема не раскрыта.*

Задания для тестового контроля

1.Татар әдәбиятын укытуның максаты?

а) белем бирү
б) уку осталыгы һәм күнекмәләре булдыру
в) үз халкының улын, кызын формалаштыру

2. Әдәбият укыту методикасы кайчан барлыкка килә?

а) кешелек барлыкка килү белән
б) әдәбият иҗат итәлә башлагач
в) мәктәп-мәдрәсәләрдә әдәбият укыту башлангач

3. Әдәбиятны укыту методикасы нинди предмет белән иң якын бәйләнештә тора?
а) тел белеме
б) тарих
в) философия

4. Башкорт дәүләт университетында эшләгән күренекле методист?

а) К. С. Дәүләтшин
б) Ү.И. Гыймадиев
в) Ә.З. Нигъмәтуллин

5.Әдәбият укыту методикасы нәрсә ул?

а) фән
б) сәнгать
в) фән дә, сәнгать тә.

6. Әдәбият укыту методикасы фән буларак кайсы фәннең бер тармагы булып карала ала?

а) педагогика
б) дидактика
В) икесенең дә

7. Максат,эчтәлек, метод, форма, чаралар кебек укыту элементларының кайсы иң мөһиме?

а) максат
б) эчтәлек
в) метод
г) форма
д) чара

8. Мәктәптә әдәбият дәресләренең төп максаты нинди?

а) белем бирү
б) тәрбия бирү
в) шәхесне үстерү

9. Мәктәп –мәдрәсәләрдә укыту эшенең төп максаты:
а) ислам дине тәгълиматын аңлату
б) гарәп телен өйрәнү
в) үрнәк муселман кешесен тәрбияләү.
10. Мәктәп-мәдрәсәләрдә укытылган әдәбиятның эчтәлеге нинди булган?
а) дөньяви эчтәлекле әсәрләр
б) дини эчтәлекле әсәрләр
в) гарәпләр тормышыннан әсәрләр

11. Укучыларга әхлак тәрбиясе бирү –
а) дәрестә аерым бер әхлак сыйфатлары хакында сөйләшү оештыру;
б) яхшылык һәм явызлык, миһербанлылык, гаделлек кебек сыйфатлар турында мәгълүмат бирү
в) әсәрдә күтәрелгән әхлак мәсьәләләренә укучының игътибарын юнәлтү аша бүгенге көнитеш өчен кирәкле сыйфатлар тәрбияләү

12. Әдәби әсәр анализлаганда төп уку–укыту методы булып:
а) эвристик
б) репродуктив;
в) иҗади уку
г) тикшеренү

13. Дәрес –

а) уку–укытуны оештыру формасы

б) укучыларның укытучы белән бергәләп эшләве

в) уку–укыту эшенең бер звеносы

14. Дәреснең актуальләштерү өлеше –

а) өй эшен тикшерү вакыты

б) элек үзләштергән белемнәрне яңа материаллар белән бәйләү вакыты

в) үткәннәрне ныгыту вакыты

г) өй эше бирү.

15. Алым дип -

а) методның өлешләре, элементларын

б) укытучының төрле эш төрләренә мөрәҗәгать итүен

в) укытучының күрсәтмәлелектән файдалануын

г) укучы башкара торган эш төрләрен атыйлар

16. Әсәрне өйрәнер алдыннан кереш ни өчен кирәк?

а) әсәрне кабул итәргә әзерләү өчен

б) өй эше тикшерү

в) язучы биографиясен сөйләү

г) әсәрнең язылу тарихы белән таныштыру

17. Әсәрнең композициясе нәрсә ул?

а) әсәр өлешләренең урнашу тәртибе

б) вакыйгалар эзлеклелеге

в) әсәрдә бүлек–бүлекчәләр саны

г) фабула.

18. 1980–90 елларда татар әдәбиятын укыту методикасы өлкәсендә әйдәп баручы методистлар кемнәр?

а) Г.М.Әдһәмова һәм А.Г.Әминев

б) Ә.З.Нигъмәтуллин һәм С.Г.Исмәгыйлева

в) А.Әхмәдуллин һәм А.Яхин

г) Г.Лотфи һәм Ш.Сайкин

19. Һ. Такташ строфасындагы анафора нәрсәгә хезмәт итә?

“Бер җирдә юк андый ак каеннар,
Бер җирдә юк андый урманнар.
Бер җирдә юк камыш сабаклары
Андагыдай шаулый торганнар”.

а) туган як матурлыгына соклану хисен көчәйтү өчен

б) тезмәләрне үзара ялгау өчен

в) табигать сурәтен тулырак бирү өчен

г) ритм төзеклеге, интонация матурлыгы өчен

20. Уку-укыту ысулы нәрсә ул?

а) укытуның нигез ташлары

б) укыту алымы,

в) укытуның төп максаты һәм бурычлары,

г) белемнәрне үзләштерү өлкәсендә (яңа материалны аңлату, ныгыту, кабатлау һәм йомгаклауда) укытучы белән укучының бергәләп эшләү юллары.

21. Катнаш дәрес нинди дәрес ул?

а) яңа материалны аңлату дәресе,
б) тикшерү дәресе,
в) яңа материалны аңлату, ныгыту, кабатлау һәм йомгаклау дәресе,
г) гомумиләштерү дәресе.

22. Дәрес нәрсә ул?

а) укытуның төп формасы,
б) максатка ирешу юлы,
в) укыту чарасы,
г) ысулның иң кирәкле өлеше.

23. Түбәндәге укыту алымнары арасыннан укыту чарасын табыгыз.

а) картиналар өстендә эшләү,
б) таблицалар,
в) диктантлар яздыру,
г) сүзлекләр белән эшләү

24. Календарь план нәрсә ул?

а) телне өйрәтүгә һәм бәйләнешле сөйләм үстерүгә бирелгән сәгатьләр санын чирекләргә бүлү
б) телне өйрәтүгә һәм бәйләнешле сөйләм үстерүгә бирелгән һәр сәгатьне уку елына бүлү
в) дәрес эшкәртмәсе
г) татар әдәбиятын укыту программасы

25. Мәктәптә әдәбият укытуның төп бурычы:

а) укучыларга әхлакый һәм эстетик тәрбия бирү
б) укучыларга әдәби белем һәм мәгълүмат бирү, күнекмәләр формалаштыру
в) укучыларны татар әдәбияты белән таныштыру
г) әдәби әсәр анализларга өйрәтү

25. Нинди документтан дәреснең темасы алына?

а) конспекттан
б) дәүләт программасыннан
в) дәреслектән

26. Нәрсә кл укыту методы (ысулы)?

а) укытучы эшчәнлеге
б) укучы эшчәнлеге
в) укытучы һәм укучының дидактик бурычны хәл итү буенча уртак эшчәнлеге

27. Лирик әсәрне өйрәнүне йомгаклауда үткәрелергә мөмкин:

а) инсөенировка, сәхнәләштерү
б) сәнгатьҗле уку конкурсы, әдәби-музыкаль композиция
в) әсәргә анализ

28. Ныклап уйланылган сораулар куеп, яңа материалны балаларга аңлту нинди иметод дип атала?

а) лекция
б) сөйләү
в) эвристик әңгәмә

29. Укытучы пролема куя, шуны хәл итү юлларын күрсәтә, укучылар мөстәкыйль белем алуга ирешә. Бу метод ничек атала?
а) эвристик әңгәмә
б) репродуктив
в) тикшерү

30. Эпик әсәрне өйрәнгәндә иң мөһим нәрсә?
а) композиция
б) эпизодны анализлау
в) образларга характеристика

31. Китап белән эшләү нинди методка карый?
а) тиикшерү методы
б) үстерү методы
в) уку-укыту методы.

32. Бер укучының белем һәм күнекмәләрен ачыклау нинди сорашуга карый?
а) фронталь
б) төркем
в) индивидуаль

33. Уку-методик әдәбиятны өйрәнү нинди метод була?
а) уку-укыту методы
б) тәрбия методы
в) тикшерү методы

34. Күпсанлы укучыларның белемнәрен нинди сорашу була?
а) индивидуаль
б) фронталь
в) төркем

35. Укытучы әзер белемнәрне хәбәр итә, укучылар исләрендә калдыралар. Бу метод ничек атала?
а) тикшерү
б) репродуктив
в) әңгәмә

36. Могографик теманы өйрәнүдә үзәктә нәрсә тора?
а) тарихи чор
б) критик мәкаләләр
в) язучы һәм аның әсәрләре

37. Алган белемнәрне саклау һәм камилләштерү юлы нинди?
а) өйрәнү
б) уку
в) кабатлау

38. Класстан тыш эш формасы булмаганны күрсәтегез.

а) түгәрәк
б) олимпиада
в) дәрес

39. Методика нинди сорауга җавап бирә?
а) ни өчен
б) нәрсәне
в) ничек
г) барысына да

40. Синквейн һәм кластер методын образларга характеристика биргәндә кулланып буламы?
а) була
б) булмый

41. Работая по этому методу, ученики в середине листа пишут ключевое слово (тему), рисуют картинку, а вокруг записывают слова, словосочетания, предложения. Это - карта понятий, карта-схема, «еж», «осьминог», «снежинка» и т. п. Назовите данный метод.
а) сравнительная диаграмма
б) синквейн
в) кластер

42. От французского - "пять". 1 строка – выражена одним словом, обычно именем существительным. 2 строка – описание в двух словах именами прилагательными. 3 строка – описание действия в рамках темы тремя словами, обычно глаголами. 4 строка – фраза из четырех слов, выражающая
отношение автора к данной теме. 5 строка – одно слово - синоним к первому, на эмоционально-образном или философско-обобщенном уровне, повторяющем суть темы. Назовите данный метод.
а) кластер
б) сравнительная диаграмма
в) синквейн

43. Әдәбиятны төбәк белән бәйләп укыту –
а) программадагы әсәрне якташ язучылар иҗаты белән чагыштыру
б) Башкортстан татар әдипләре иҗатына таяну
в) башкорт әдәбияты белән чагыштыру дигән сүз
г) барысы да дигән сүз.

5. Перечень основной и дополнительной учебной литературы, необходимой для освоения дисциплины.

Основная литература

1. Заһидуллина Д.Ф. Урта мәктәптә татар әдәбиятын укыту методикасы: Метод. кулланма./Дания Заһидуллина. - Казан: Мәгариф, 2004

2. Романчева Е.С. Введение в методику обучения литературе: учеб. пособие/ Е.С.Романичева, И.В.Сосновская. - М.: ФЛИНТА: наука, 2012. - С.14-34.

3. Технологии и теория обучения литературе: учеб. пособие/ под.ред В.А.Кохановой. - М: ФЛИНТА: Наука, 2011. - С.11-32.

Дополнительная литература

1. Әминев А.Г., Әдһәмова Г.М. Урта мәктәптә әдәбият укыту методикасы / А.Г.Әминев. - Казан:Тат. кит. нәшр., 1977.

2. Әминев А.Г., Сайкин Ш.Р. V-VII классларда әдәбият укыту методикасы /Абдулла Әминев, Шәриф Сайкин. - Казан: Татар. кит. нәшр., 1965

3. Беленький Г. Теория литературы в средней школе /Г.Беленький. - М.: 1976.

4. Бәширова И.Б. Сүз белән сурәт ясау. (Әдәбият укытучысына ярдәмгә) /Илида Бәширова. -Казан: Татар. кит. нәшр., 1974.

Заһидуллина Д.Ф. Урта мәктәптә татар әдәбиятын укыту методикасы: Метод. кулланма./Дания Заһидуллина. - Казан: Мәгариф, 2004

5. Галимуллин Ф.Г. Укучыларны сәнгатьле укырга өйрәтү / Фоат Галимуллин. - Казан: 1988.

6. Есин А.Б. Принципы и приемы анализа литературного произведения: Учебное пособие. - 8-е изд. /А.Б.Есин. - М.: Флинта: Наука, 2007. - 248 с.

7. Закирҗанов Ә.М. Мәктәптә татар әдәбиятын укыту мәсьәләләре: Укытучылар өчен методиккулланма / Әлфәт Закирҗанов. - Казан: Мастер Лайн, 1997.

8. Исламов Ф.Ф. Мәктәптә халык авыз иҗаты әсәрләрен өйрәнү /Фәнис Исламов. - Казан:1988.

9. Исмәгыйлева С.Г. Мәктәптә драма әсәрләрен өйрәнү/СанияИсмәгыйлова. - Казан: 1983.

10. Исмәгыйлева С.Г. IV-VIII классларда лирик әсәрләрне өйрәнү /Сания Исмәгыйлова. -Казан: 1985.

11. Курбатов Х.Р. Шигырь энҗеләре ничек барлыкка килә?/Хәлиф Курбатов. - Казан: Фикер,2002.

12. Леонов С.А. Речевая деятельность на уроках литературы в старших классах: Методические приемы творческого изучения литературы: Методическое пособие. /С.А.Леонов. - М.: Флинта:Наука, 1999.

13. Лотфи Г.Ф., Сайкин Ш.Р. Әдәби уку методикасы: V-VII классларда әдәбият укытучылар өчен кулланма. /Галимҗан Лотфи, Шәриф Сайкин. - Казан: Таткнигоиздат, 1956.

14. Мещеряков В.Н. Жанры школьных сочинений: Теория и практика

написания:Учебно-методическое пособие для студентов и учителей-словеников /М.Н.Мещеряков. - М.:Флинта: Наука, 1999.

15. Нигъмәтуллин Ә.З. Урта мәктәптә татар әдәбиятын өйрәнүнең фәнни-методик нигезләре /Әхәт Нигъмәтуллин. - Казан: Татар. кит. нәшр., 1983.

16. Поварисов С. Мәктәптә әдәби әсәрнең телен өйрәнү /Суфиян Поварисов. - Казан: Татар.кит. нәшр., 1978.

17. Поварисов С. Сүз һәм сәнгатьле сөйләм. Укытучылар, укучылар, студентлар, аспирантлар,язучылар һәм журналистлар өчен теоретик-методик кулланма./Суфиян Поварисов. - Уфа:Башкортстан "Китап" нәшр., 1997. - 224 б.

18. Хаков В.Х. Мәктәптә язучыларның тел үзенчәлекләрен өйрәнү /Вахит Хаков. - Казан: Татар. кит. нәшр., 1984.

Перечень ресурсов информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» (далее – сеть «Интернет»), необходимых для освоения дисциплины

Дисциплина сопровождается соответствующей учебно-методической документацией и материалами, в т. ч. дидактическими. Ее содержание представляется в сети Интернет или локальной сети вуза (факультета). Обучающимся должна быть обеспечена возможность оперативного обмена информацией с отечественными и зарубежными вузами, предприятиями, организациями и научными учреждениями, обеспечен доступ к современным профессиональным базам данных, информационным справочным и поисковым системам, включая материалы электронных энциклопедий (Википедия, Кругосвет и др.), сайтов, в частности:

http://tatar.com.ru
http://kitap.net.ru/
http://www.tatarlar.ru
http://mon.tatar.ru
http://www.philology.ru
http://www.belem.ru
http://www.matbugat.ru
http://www.tatknigafund.ru
http://kitap.net.ru
http://www.suzlek.ru
http://kitaphane.tatar.ru

6. Материально-техническая база, необходимая для осуществления образовательного процесса по дисциплине

Наименование специальных* помещений и помещений	Оснащенность специальных помещений	Перечень лицензионного программного обеспечения.

для самостоятельной работы	и помещений для самостоятельной работы	Реквизиты подтверждающего документа
1. ***учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа:*** аудитория № 408 (главный корпус), аудитория № 417 (главный корпус), аудитория № 419 (главный корпус). 2. ***учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа:*** аудитория № 401 (главный корпус), аудитория № 419 (главный корпус), аудитория № 417(главный корпус), аудитория № 408 (главный корпус), аудитория № 410 (главный корпус), 3. ***учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций:*** аудитория № 401 (главный корпус), аудитория № 417(главный корпус), аудитория № 422 (главный корпус), аудитория № 410 (главный корпус). 4. ***учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации:*** аудитория № 419 (главный корпус), аудитория № 410 (главный корпус), аудитория № 422 (главный корпус), аудитория № 312 (главный корпус). **5.** ***помещения для самостоятельной работы:*** Читальный зал № 1 (главный корпус) **6.** ***помещения для хранения и профилактического обслуживания учебного оборудования:*** аудитория № 334 (главный корпус)	**Аудитория № 401** Учебная мебель, доска; шкаф **Аудитория № 408** Учебная мебель, доска **Аудитория № 419** Учебная мебель, доска, шкаф **Аудитория № 417** Учебная мебель, доска; экран настенный Classic Solution (1 шт.) модель W 243x182/3 MW-SO/W; проектор мультимедийный EPSON EB-X31 (1 шт.) **Аудитория № 312** Учебная мебель, интерактивная доска SMART с проектором V25 – 1 шт., 12 компьютеров – системный блок USN Quad Core 3,2 GHz Gb / Hdd 500 Gb / H 81 / TX 450 W / мышь USB / LSD монитор 1,5″ / Vin 10 Pro. **Аудитория № 422** **Лаборатория информационных технологий** Учебная мебель, 10 компьютеров – системный блок PowerCool 4ядра 3,5 GHz/ DDR4 8 Gb/ HDD 1Tb/ DVD-RW 450W/ клавиатура USB/ мышь USB /LCD монитор 21,5″. **Аудитория № 410** **Лаборатория информационных технологий** Учебная мебель, доска, 15 компьютеров – системный блок USN Quad Core 3,2 GHz Gb / Hdd 500 Gb / H 81 / TX 450 W / мышь USB / LSD монитор 1,5″ / Vin 10 Pro. **Читальный зал № 1** Учебная мебель, стенд по пожарной безопасности, моноблоки стационарные – 5 шт, принтер – 1 шт., сканер – 1 шт. **Аудитория № 334** Учебная мебель, доска; шкаф	1. Windows 8 Russian. Windows Professional 8 Russian Upgrade. Договор № 104 от 17.06.2013 г., лицензия - бессрочная 2. Microsoft Office Standard 2013 Russian. Договор № 114 от 12.11.2014 г., лицензия – бессрочная. 3. Система централизованного тестирования/Баш [illegible] HYPERLINK [illegible] HYPERLINK "http://www.gnu.org/licenses/ [illegible]

Приложение № 1

ФГБОУ ВО «БАШКИРСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ»
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

СОДЕРЖАНИЕ РАБОЧЕЙ ПРОГРАММЫ

дисциплины _Методика преподавания татарской литературы на 10 семестр
(наименование дисциплины)
____очная_____
форма обучения

Вид работы	Объем дисциплины
Общая трудоемкость дисциплины (ЗЕТ / часов)	2
Учебных часов на контактную работу с преподавателем:	12,2
Лекций	6
практических/ семинарских	6
Лабораторных	
других (групповая, индивидуальная консультация и иные виды учебной деятельности, предусматривающие работу обучающихся с преподавателем)	0,2
Учебных часов на самостоятельную работу обучающихся (СР)	55,8
Учебных часов на подготовку к экзамену/зачету/дифференцированному зачету (Контроль)	4

Форма (ы) контроля:
зачет___10________ семестр

№ п/п	Тема и содержание	Форма изучения материалов: лекции, практические занятия, семинарские занятия, лабораторные работы, самостоятельная работа и трудоемкость (в часах)				Задания по самостоятельной работе студентов	Форма текущего контроля успеваемости (коллоквиумы, контрольные работы, компьютерные тесты и т.п.)
		ЛК	ПР/СЕМ	ЛР	СР		
1	2	3	4	5	6	8	9
1.	Предмет, основные категории методики преподавания татарской литературы (МПТЛ) Цель и задачи процесса обучения	1	1		10	Чтение и конспектирование обязательной и дополнительной литературы. Знакомство с Интернет-источниками.	Письменные ответы на вопросы
2.	Принципы и закономерности процесса обучения Содержание образования – чему учить?	1	1		10	Чтение и конспектирование обязательной и дополнительной литературы. Знакомство с Интернет-источниками	Опрос
3.	. Методы, средства и формы обучения литературе	1	1		9	Чтение и конспектирование обязательной и дополнительной литературы	Выступления студентов

	История МПТЛ					Подготовить ответы вопросы по разделу “История методики”	
4.	Татарская методическая мысль начала 20 века Новые программы и методики конца 20 века в татарской методической мысли	1	1		9	Чтение и конспектирование обязательной и дополнительной литературы	Подготовка реферата
5.	Развивающая технология А. Яхина.	1	1		9	Чтение и конспектирование обязательной и дополнительной литературы	Индивидуальный опрос
6.	Особенности изучения лирических жанров	1	1		8,8	Чтение и конспектирование обязательной и дополнительной литературы	Анализ Стихотворений
	Всего часов:	6	6		55,8		